

Turkish

NDIS BAKICI EL KİTABI

İÇİNDEKİLER

ULUSAL ENGELLİLİK SİGORTASI PROGRAMI'NI (İNGİLİZCE'de NATIONAL DISABILITY INSURANCE SCHEME (NDIS) OLARAK BİLİNİR) TANIYALIM	2
– NDIS'de öncelik katılımcınıdır	
NDIS'İN SAĞLADIĞI DESTEKLER	3
– Verilen hizmetler ve fon sağlanan destekler	
NDIS KAPSAMINDA KISA SÜRELİ BAKIM	6
– Kullanılan terimlerde yapılan yenilikler	
İHTİYAÇLARINIZI NASIL DİLE GETİREBİLİRSİNİZ	7
– Bakıcı Beyanı	
– İhtiyaçlarınızı yeniden gözden geçirme fırsatını değerlendirin	
BAKICININ ROLÜ	8
– 1. Genel Destek	
– 2. Yazışma vekili	
– 3. Planlama vekili	
– Plan İdaresi	
GELECEĞİ DÜŞÜNÜN	12
– Düşünmeniz gerekenler	
PEKİ YA İŞLER UMDUĞUMUZ GİBİ GİTMEZSE?	13
– Verilen kararların yeniden gözden geçirilmesi, endişeleriniz ve şikâyetleriniz	
NDIS'İN KULLANDIĞI DİLİ ANLAYALIM	20
– Terimler Listesi	
YARDIM ALABİLECEĞİNİZ YERLER	26
– Bakıcılar için kaynaklar, yardım ve haklarınızın savunulması	
İPUÇLARI VE ÖNERİLER	28

Birilerine bakmakla yükümlü olmak zor olabilir. Aileler ve bakıcılar kendi hedeflerine ulaşmakta, önemli ilişkileri geliştirmekte veya zihinsel ve fiziksel sağlıklarını korumak için zaman bulmakta zorlanabilirler. Bu nedenlerden dolayı bakıcıların da normal bir yaşam sürdürebilmeleri için desteğe ihtiyaçları olur. Destek için ne tür programların olduğunu öğrenmek için 1800 242 636 numaralı telefonda Carers Victoria Danışma Hattı'nı arayın.

ULUSAL ENGELLİLİK SİGORTASI PROGRAMI'NI (NDIS) TANIYALIM (İNGİLİZCE'DE NATIONAL DISABILITY INSURANCE SCHEME (NDIS) OLARAK BİLİNİR)

NDIS, engelli insanların daha bağımsız olmalarına ve normal bir hayat sürmelerine yardımcı olmayı amaçlar. Bakıcıların, NDIS düşünüldüğünde anlamaları gereken en önemli şey, NDIS planının tamamen engelli kişiye odaklı olmasıdır.

NDIS, engelli insanların daha bağımsız olmalarına ve normal bir hayat sürmelerine yardımcı olmayı amaçlar. Bakıcıların, NDIS düşünüldüğünde anlamaları gereken en önemli şey, NDIS planının tamamen engelli kişiye odaklı olmasıdır.

NDIS BAKICI EL KİTABI

Bu el kitabı, bakım ihtiyacı olan kişiler için mümkün olan en iyi sonuçların nasıl elde edilebileceği ve aynı zamanda onları destekleyen bakıcıların sağlık ve refahlarının iyileştirilmesi konusunda açık ve pratik tavsiyeler ve destek sağlamayı amaçlamaktadır.

Birilerine bakmakla yükümlü olmak zor olabilir. Aileler ve bakıcılar kendi hedeflerine ulaşmakta, önemli ilişkileri geliştirmekte veya zihinsel ve fiziksel sağlıklarını korumak için zaman bulmakta zorlanabilirler. Bu nedenlerden dolayı bakıcıların da sıradan bir yaşam sürdürebilmeleri için desteğe ihtiyaçları olur.

Uygunluk ve NDIS'e erişim hakkında daha fazla bilgi edinmek istiyorsanız lütfen www.everythingcarers.org.au/NDIS adresindeki açılış sayfamızı ziyaret edin.

Sizi destekleyici programlar hakkında bilgi almak için 1800 242 636 numaralı telefondan Carers Victoria Danışma Hattını arayın.

NDIS ile ilgili daha fazla bilgi için www.ndis.gov.au

NDIS'İN SAĞLADIĞI DESTEKLER

NDIS, her bireyin gereksinim ve hedeflerini temel alarak “makul ve gerekli” gördüğü hizmetleri ve destekleri finanse eder.

Bir desteğin makul ve gerekli olması için:

- kişinin engelliliği ile ilgili olmalıdır
- yiyecek alış veriş gibi, kişinin engellilik desteği ihtiyaçlarıyla ilgili olmayan günlük yaşam masraflarını içermemelidir
- alınan hizmet ödenilen paraya değerlidir
- kişiye etkili ve faydalı olacağı düşünülmelidir, ve
- kişiye, ailelere, bakıcılara, toplumsal dayanışma ağlarına ve topluma verilen gayriresmî desteklerin dikkate alınmasını gerektirir.

Finansman üç tür destek bütçesi altında mevcuttur:

Çekirdek fon

Kişisel bakım gibi günlük destek, toplum erişimi için destek veya günlük yaşamla ilgili diğer yardımlar için. Bu tüketim mallarını ve taşımayı da içerir.

Kapasite Fonu

Beceri geliştirme, çalışma, günlük yaşam veya sağlık ve refah gibi bir dizi yaşam alanında eğitim ve öğrenme. Fonlar yalnızca belirli bir amaç için kullanılabilir.

Sermaye fonu

Bir sefere mahsus olmak şartıyla tekerlekli sandalye ya da mobilet gibi bireysel mobilite ekipmanı, ev veya araç modifikasyonu veya iletişim teknolojisi gibi ürünlerden birini satın almak için. Fonlar yalnızca belirli bir amaç için kullanılabilir.

Finanse edilebilir desteklere örnekler

Aşağıdakiler finanse edilir

- Duş almak, güne hazırlanmak gibi günlük kişisel aktiviteler için yardım.
- Katılımcıların toplum, iş ve aile etkinliklerine katılması için taşıma desteği.
- Katılımcıların başarılı bir şekilde iş bulmalarına ve işe devam etmelerine yardımcı işyeri yardımı.
- Davranışsal destek de dahil olmak üzere Fizik tedavi ve Konuşma patolojisi gibi tedavi sağlayıcı destekler.
- Katılımcının günlük ev hayatını sürdürmesini sağlamak için bahçe işleri ve temizlik gibi ev işlerinde yardım.

Aşağıdakiler finanse edilir

- Bir katılımcının aygıt veya ekipmanlara olan ihtiyacını değerlendirecek ve daha sonra bunların kurulumunda ve kullanımında katılımcının eğitime yardımcı olacak vasıflı işçiler.
- Ev düzenlemesi tasarımı ve yapımı.
- Mobilite ekipmanı ve araç modifikasyonları.
- Toplu taşıma kullanımı, para idaresi ve yemek pişirmek gibi bağımsız yaşam becerilerinin öğreniminde yardım.

Aşağıdakiler finanse edilmez

- Katılımcının engelliliği ile ilgili olmayan bir servis veya destek. Örneğin spor salonu üyeliği.
- NDIS tarafından önceden finanse edilen destekler (aynı desteği veya hizmeti iki kere finanse ettiremezsiniz), örneğin iki farklı kategori altında aynı destek gibi.
- Sağlık, eğitim, istihdam ve toplum sektörleri tarafından hâlihazırda sağlanan destek. Bu sektörler destek vermeye devam edecektir.
- Bir katılımcının destek ihtiyaçları ile ilgili olmayan günlük yaşam maliyetleri, örneğin market alışverişi.
- Katılımcıya zarar verebilecek veya başkaları için risk oluşturabilecek hizmetler veya destekler.

NDIS KAPSAMINDA KISA SÜRELİ BAKIM (BAKICI AİLE BİREYLERİ İÇİN KISA SÜRELİ DİNLENME)

NDIS planı kapsamındaki bazı destekler için kullanılan terimlerde değişikliğe gidildi

NDIS, engellilerin daha bağımsız olmalarını ve topluma katılma kapasitelerini arttırmalarını desteklemeyi amaçladığı için, NDIS planı kapsamında kısa süreli bakım için bazı seçenekler vardır.

Bazı bakım ilişkilerinde, katılımcının bakım ihtiyacının doğru bir şekilde karşılanabilmesi için, bakıcı kişinin kısa bir süreliğine de olsa dinlenebilmesi gerektiğinden katılımcıya kısa süreli bakım sağlanabilir.

Katılımcının destekli bir yaşam tesisinde geçici olarak konaklaması kısa süreli dinlenme için tek seçenek değildir. Bu tür bir tesis yoluyla bakıcının dinlenme ihtiyacının karşılanması gerektiğinde NDIS dahilinde buna yönelik bir destek kategorisi bulunmaktadır. Bu kategoriye 'Kısa süreli konaklama yardımı' denir. (İngilizce'de 'Short term accommodation assistance' (STAA) olarak bilinir)

Bir NDIS katılımcısının planına tahsis edilen finansman katılımcının engellilik seviyesine ve bakıcılarının, gerek aile gerek gayriresmî, vermesi gereken desteğin yoğunluğuna bağlı olacaktır. Hangi seviyenin uygun olduğuna karar verirken bakıcıların iş ve okul saatleri ve diğer sorumlulukları da göz önünde bulundurulabilir.

Daha yüksek düzeyde bir desteğin uygun olabileceği bazı durumlar vardır:

- sabit olmayan uyku düzeni
- komplike ve yüksek destekli ihtiyaçlar
- belirgin davranışsal zorluklar
- hanede birden fazla engelli çocuğun olması
- bunlara ilave olarak gece boyunca düzenli olarak destek ihtiyacı

Katılımcının geçici olarak konaklayacağı bir tesis yoluyla bakıcının dinlenme ihtiyacının karşılanması gerekirse, bunun NDIS planı dahilinde 'Short term accommodation assistance (STAA)' olarak belirtilmesi zorunludur.

Kısa süreli bakım ve STAA hakkında daha fazla bilgi için

<http://www.everythingcarers.org.au/respite> adresini ziyaret edin.

İHTİYAÇLARINIZI NASIL DİLE GETİREBİLİRSİNİZ

Bakıcı Beyanı

Bakıcıların ve ailelerin NDIS'e ihtiyaçlarını bildirmelerinin en yaygın yolu bir Bakıcı Beyanı (Carer Statement) yazıp NDIS planlamacılarına vermektir.

Bakıcı Beyanı size neler yaşadığınızı anlatma fırsatı verir ve NDIS planlamacınıza gereken desteğin seviyesini anlamasına yardımcı olur. Beyannamenizde sizin ve ailenizin diğer üyeleri için NDIS katılımcınıza bakım sağlamanın önemi hakkında görüş bildirebilirsiniz.

Öncelikle halihazırda vermiş olduğunuz desteği ve bakımı ayrıntılı olarak açıklayın. Ardından, bu işlerden hangilerini severek devam ettirebileceğinizi ve hangilerinde desteğe ihtiyacınız olduğunu ve NDIS Planına dahil edilmesini istediğinizi listeleyin.

Buna ilave olarak, bir katılımcının NDIS aracılığıyla alacağı desteklerin sağlıklı ve huzurlu bir ev ortamının sağlanmasında ne kadar yardımcı olacağını da belirtebilirsiniz.

www.everythingcarers.org.au/sampleplan adresinde bakıcı beyanı örnekleri bulabilirsiniz.

Bu fırsatı kendi ihtiyaçlarınızı gözden geçirmek için kullanın. Kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerinizi düşünün. Bunları elde etmenize yardımcı olabilecek destekleri aklınızdan geçirin.

BAKICININ ROLÜ

Bakıcılar, NDIS ile beraber bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hayatında gayriresmî veya resmî bir rol oynayabilir. Bu, bakmakla yükümlü olduğunuz kişinin ne kadar iletişim kurabildiğine, ne kadar kendi kararlarını verebildiğine ve hesap kitap işlerini ne kadar kendi başına idare edebildiğine bağlıdır.

NDIA ile beraber çalışmanın üç yolu vardır:

1. Genel Destek

Bakmakla yükümlü olduğunuz kişiye yardım ediyorsunuz, ancak onunla ilgili NDIS ile konuşmak için veya onun adına karar verme konusunda resmî bir yetkiniz yok.

2. Yazışma vekili

Bir yazışma vekili, katılımcının NDIS ile yapacağı tüm faaliyetleri resmî olarak yapabilir. Şunlar hariç:

- katılımcının planını hazırlamak, gözden geçirmek veya değiştirmek; ya da
- desteklerin finansmanını yönetmek.

3. Planlama vekili

Bir planlama vekili, bir katılımcının normalde NDIS planını yönetmek için yapacağı tüm faaliyetleri yapabilir.

Ne tür bir destek vermem gerekiyor?	NDIS Rolü
Bakmakla yükümlü olduğum kişinin, farklı destek seçenekleri ile ilgili ayrıntılı bir şekilde konuşmakta ve destek sağlayıcılarını bulma konusunda biraz yardıma ihtiyacı var NDIS ile ilgili olan çoğu şeyi kendi başlarına yöneteceklerdir	Genel Destek
Bakmakla yükümlü olduğum kişinin, onun adına taleplerde bulunmama ve NDIS'den gelecek mektup ve bildirimleri yine onun adına teslim almama ihtiyacı var	Yazışma vekili
Bakmakla yükümlü olduğum kişinin NDIS ile ilgili iletişim, planlama ve evrak işlerinin çoğunda bana ihtiyacı var Finansmanın nasıl harcanacağından sorumlu olmam gerekiyor	Planlama vekili

Dikkate alınması gereken başka şeyler

18 yaşından küçük çocukların ebeveynleri veya yasal vasileri otomatik olarak planlama vekili olarak atanacaktır.

18 yaşından büyük katılımcılar için, bir velinin ya da yasal vasinin, gerekli olduğunda bir planlama ya da yazışma vekili olarak kaydolması gerekecektir.

Üstlendikleri rolü etkileyebileceği için, bir katılımcı ile vekilleri arasındaki durum değiştiği takdirde NDIS'e bildirilmelidir.

Para idaresindeki rolüm nedir? Hizmetler için nasıl ödeme yaparız?

Bir NDIS Planı bütçesi dört farklı şekilde yönetilebilir:

1. Kendi başına

Katılımcılar veya vekiller destekleri kendileri bulur, rezerve eder ve yönetir.

Katılımcılar veya vekiller ödeme yapılması için NDIS Katılımcı Portalı üzerinden faturalarını gönderir. Bütün faturaların kayıtlarının tutulması zorunludur.

Katılımcı, NDIS'e kayıtlı olan ya da olmayan bir hizmet sağlayıcısı seçebilir.

Maksimum seçenek ve kontrol, maksimum sorumluluk.

2. Plan yoluyla

Bir plan yöneticisi (bazen bir finansal aracı olarak da adlandırılır) faturaları öder. Hizmet sağlayıcıları faturaları bu finansal aracıya gönderir.

Finansal aracının maliyeti plan bütçesine dahil edilir ve buradan karşılanır.

Katılımcı, NDIS'e kayıtlı olan ya da olmayan bir hizmet sağlayıcısı seçebilir.

Maksimum seçenek ve kontrol, orta seviyede sorumluluk.

3. Acente tarafından

NDIA hizmet sağlayıcılarına ödemeyi direkt kendisi yapar.

Katılımcı yalnızca NDIA kayıtlı destek sağlayıcılarını kullanabilir.

Minimum seçenek ve kontrol, minimum sorumluluk.

4. Karma şekilde

Katılımcı bu seçenekleri karma bir şekilde de kullanmayı tercih edebilir. Örneğin, toplum katılım fonlarını kendisi idare edip bütçenin geri kalan kısmının idaresini acente yönetimine bırakabilir.

Maksimum seçenek ve kontrol, orta seviyede sorumluluk.

Katılımcıya ve / veya Vekiline, NDIS Planlama toplantısında hangi seçeneği tercih ettikleri sorulur.

Bakmakla yükümlü olduğunuz kişi hangi seçeneği seçerse seçin, destek sağlayıcılarının seçimi tamamen onların kontrolü altında olacaktır.

Daha fazla bilgi için www.ndis.gov.au adresini ziyaret edin ve 'managing your plan' (planınızın yönetimi) için arama yapın.

GELECEĞİ DÜŞÜNÜN

Neredeyse tüm bakım ilişkilerinde, bakıcıların çeşitli nedenlerden dolayı artık bakım sağlamaya devam edemeyecekleri bir zaman vardır.

Bakım verme gücünüzün veya isteğinizin artık eskisi kadar olmadığını ya da gelecekte azalabileceğini düşünüyorsanız, bunu NDIS planlamacısına bildirmeniz önemlidir. Bu durum plana dahil edilen destek türlerinin değişmesine neden olabilir. Örneğin, yaşlanıyor olabilirsiniz ve bakmakla yükümlü olduğunuz kişinin gelecekte devamlı kalacak bir yere ihtiyacı olabilir. Bunu hedeflerinize dahil edin.

Bunu, bakmakla yükümlü olduğunuz kişinin yanında dile getirmekten çekinebilirsiniz. Böyle bir durumda planlamacı ile telefonda konuşabilir ya da planlamacının ofisinde kendisiyle bizzat görüşebilirsiniz. Bu durumu planlamacıya bildirdiğinizde, hem size hem de bakmakla yükümlü olduğunuz kişiye şimdi ve gelecekte daha iyi destek sağlanabilir.

PEKİ YA İŞLER UMDUĞUMUZ GİBİ GİTMEZSE?

Şayet siz ya da bakmakla yükümlü olduğunuz kişi NDIS'den memnun değilse, bunu dile getirmeniz önemlidir.

Bunu birkaç farklı şekilde yapabilirsiniz:

- Yerel Alan Koordinatörünüz'den (Local Area Coordinator-LAC) veya NDIA'den bir görüşme talep edebilirsiniz
- verilen bir kararın yeniden incelenmesini talep edebilirsiniz. Örneğin, NDIS'e kayıt başvurunuz "reddedildiye"
- planınızın yeniden incelenmesini talep edebilirsiniz
- bir şikâyetle bulunabilirsiniz
- sizi savunacak bir dava vekili tutabilirsiniz
- Avustralya Kamu Denetçisine (Commonwealth Ombudsman) şikâyetle bulunabilirsiniz.

NDIA ile farklı yollarla temas kurabilirsiniz:

- **mektupla** Chief Executive Officer
National Disability Insurance Agency
GPO Box 700 Canberra ACT 2601
- **birisiyle bizzat görüşerek** NDIA devlet dairelerinden birine gidip orada
- **telefonla** 1800 800 110
- **e-posta ile** enquiries@ndis.gov.au adresine

Bazı farklı durumlardaki seçenekleriniz

Uygun bulunmama

Programa erişmek isteyenlerin uygun olup olmadığı hakkında kararı NDIA verir.

Şayet NDIS için uygun bulunmazsanız, NDIA ile görüşerek kararın yeniden incelenmesini talep edebilirsiniz. (Bu talep aşamasına İngilizce’de review of a reviewable decision ‘RORD’ denir). İnternet sitesinden ‘Reviewable Decision’ formunu indirebilir ya da telefonla formun adresinize gönderilmesini talep edebilirsiniz. www.ndis.gov.au adresini ziyaret edin ve ‘review of an application’ (başvurunun yeniden incelenmesi) için arama yapın.

Başvurunun yeniden incelenmesi talebinde bulunurken, verilen kararın neden yanlış olduğunu düşündüğünüzü açıklayın ve varsa destekleyici kanıtlar sağlayın. Kararın yeniden incelenmesi birkaç ay sürebilir. Bunu bilmenizde fayda vardır.

Aşağıdakilerden memnun değilseniz

Size tahsis edilmiş planlamacıdan

Yapılacak en iyi şey ilk önce planlamacınız ile konuşmaya çalışmaktır. Size daha iyi yardım edebilmesi için sizi daha iyi anlaması gerekebilir ve ne gibi zorluklarla karşılaştığınızı bilmeye ihtiyaç duyabilir.

Aldığınız sonuçtan hâlâ memnun değilseniz ya da planlamacınızla konuşmaktan çekiniyorsanız, durumu açıklamak için LAC ofisini arayarak ya da e-posta veya mektup göndererek bir amirle (Supervisor) görüşme talebinde bulunabilirsiniz. LAC ofisinin iletişim bilgileri planlamacı tarafından sağlanacaktır.

Size tahsis edilen planlamacının bakımıyla yükümlü olduğunuz kişiye etkin bir şekilde destek sağlayamayacağını düşünüyorsanız, farklı bir planlamacı talep etmeye hakkınız olduğunu unutmayın.

Planlama sürecinden

Planlamacınız bir LAC servisi ile çalışıyorsa, ona şikâyet prosedürünün ne olduğunu sorun ve bunun için gereken formları talep edin.

Planlamacınız NDIA ile çalışıyorsa aşağıdaki internet adresinden bir şikâyet formu indirin ya da bir NDIA ofisini aradığınızda veya bu ofislerden birine gittiğinizde bu formun adresinize gönderilmesini talep edin. www.ndis.gov.au 'feedback complaints' (geri bildirim ve şikâyetler) için arama yapın.

Yazılı olarak yapılan şikâyetler feedback@ndis.gov.au eposta adresine ya da NDIA PO Box 700 Canberra ACT 2601 adresine gönderilebilir.

Aşaşıdakilerden memnun değilseniz

Hizmet sağlayıcılarından

İlk önce Hizmet Sağlayıcınızla konuşmayı deneyin. NDIS dünyasında fon katılımcıya aittir; bu yüzden kendileri, aileleri ve bakıcıları müşteri konumundadır. Hizmet sağlayıcıları NDIS dünyasında hizmet vermeye devam etmek istiyorlarsa, müşterilerinin ve ailelerinin ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır.

Aldığınız sonuçtan memnun değilseniz ya da hizmet sağlayıcınızla konuşmaktan çekiniyorsunuz onların 'şikâyet Politika'sı ne gerektiriyorsa onu yapmanız gerekir. Hizmetin ilk verildiği zaman bunun size bildirilmiş olması gerekir. şayet bildirilmediyse şikâyet politikalarının bir kopyasını talep edin.

Diyelim bir şikâyette bulundunuz ve buna rağmen alınan sonuçtan hâlâ memnun değilseniz ya da durumunuz acil ya da hizmet sağlayıcısını aramaktan çekiniyorsunuz. Bu tür durumlarda iletişime geebileğiniz yerler:

Engellilik Hizmetleri Kurulu

- **telefon** 1800 677 342
- **e-posta** complaints@odsc.vic.gov.au E-postanızda iletişim bilgilerinizi bildirin. Onlar sizi arayacaktır.
- **TTY** 1300 726 563 numaralı telefondan
- **National Relay Service** ile (sağır, işitme veya konuşma engelli kişiler için telefonla görüşme servisi) bağlantı kurun ve onlara sizi 1800 677 342 numaralı telefona bağlamalarını isteyin. Yeni bir hizmet sağlayıcısı da bulabileceğinizi unutmayın. Başka bir hizmet sağlayıcısına geçiş yapmaya karar verdiğiniz takdirde bunu o andaki hizmet sağlayıcınıza 14 gün önceden haber vermeniz gerekir.

Aşaşıdakilerden memnun değilseniz

Nihai planlamadan

şayet planla ilgili bir şikâyetiniz varsa, nihai planınız belli olduktan sonra, üç ay içerisinde **planınızın yeniden incelenmesi** için NDIA'ya talepte bulunabilirsiniz. Bunu telefon, posta ya da e-posta yoluyla veya bizzat ofislerimizden birine gelerek yapabilirsiniz.

Unutmayın, bu işlem yavaş işler. Bakmakla yükümlü olduğunuz kişinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek en iyi planı elde etmek için planlama toplantısına mümkün olduğunca iyi hazırlanmalıdır.

Planın veya yeniden inceleme kararının tekrar incelenmesi

Başvurunuzun yeniden inceleme kararından (RORD) ya da planlamanın yeniden incelenmesinin sonucundan memnun değilseniz İdari İşler Temyiz Mahkemesine (Administrative Appeals Tribunal 'AAT') başvurabilirsiniz. AAT, NDIA'in ilgili ortak kanunlara dayalı olarak aldığı idari kararların esasını incelemekle görevli bağımsız bir organdır.

İnceleme 28 gün içinde yapılmalıdır ancak bu sürecin uzatılması mümkündür.

İnternet üzerinden başvuru için www.aat.gov.au/applying-for-a-review/national-disability-insurance-scheme-applicants adresini ziyaret edin.

Ya da bir başvuru formu doldurabilir veya NDIA'ye bu talebinizi yazılı olarak bildirebilirsiniz.

Bu konuyla ilgili yardıma ihtiyacınız olursa 1800 228 333 numaralı telefonu arayabilirsiniz.

İngilizce bilmeyen kişiler 131 450 numaralı telefondan Translating and Interpreting Service'i (Yazılı ve Sözlü Tercüme Servisi) arayarak AAT'ye bağlanmayı talep edebilirler.

Aşağıdakilerden memnun değilseniz

NDIA'den ve nasıl işlediğinden

NDIA'in sizinle nasıl etkileşimde bulunduğundan veya bir planın nasıl şekil aldığından memnun değilseniz, şikâyetle bulunabilirsiniz

Bu planlama incelemesinden ya da başvurunuzun yeniden incelenmesinden (RORD) farklı bir işlemdir. Verilen bir kararın ya da planlamanızın değiştirilmesinden ziyade NDIA'in size ya da bakmakla yükümlü olduğunuz kişiye verdiği destek ile alakalıdır ve bununla ilgili size sesinizi duyurma veya geri bildirim yapma fırsatı tanır.

Bunun için, internet üzerinden bir Şikâyet Formu (Complaints Form) doldurmanız veya NDIA'yi arayarak size bu formun gönderilmesini talep etmeniz gerekecektir. Doldurduğunuz formu e-posta ile feedback@ndis.gov.au adresine gönderebilirsiniz. Alternatif olarak formu postayla NDIA'ya yollayabilir ya da herhangi bir NDIS ofisine bırakabilirsiniz.

NDIA'in şikâyetinize vermiş olduğu yanıtta

NDIA'in şikâyetinize vermiş olduğu yanıtta memnun değilseniz, Avustralya Kamu Denetçisine de (Commonwealth Ombudsman) bir şikâyetle bulunabilirsiniz.

Commonwealth Ombudsmanı, NDIS gibi ulusal toplum kuruluşları hakkındaki şikâyetlerin gayriresmî, tarafsız ve mümkün olan en kısa sürede çözümlenmesinden sorumludur.

Commonwealth Ombudsmanı ile iletişim için:

- **Telefon** Çalışma saatleri Pazartesi'den Cuma'ya 09:00-17:00 AEST (Avustralya Doğu Saati)
 - **Şikâyetler** 1300 362 072 (Cep telefonu ile yapılan aramalar cep telefonu tarifesinden ücretlendirilir)
 - Yerli Halk Hattı 1800 060 789
- **İnternet üzerinden** www.ombudsman.gov.au
- **Postayla** Commonwealth Ombudsman
GPO Box 442 Canberra ACT 2601

Şikâyet talebime kimler yardımcı olabilir?

Haklarınızı savunmanızda yardımcı olacak dava vekilleri sağlayan bir savunmanlık kuruluşu, sorununuzu çözmek için neler yapmanız gerektiğini tespit edebilir ve size bu konuda yardımcı olabilir.

Bir savunmanlık kuruluşuna erişmek için:

- 1800 800 110 numaralı telefondan NDIS yardım hattını arayın ve bir 'advocate' (savunman) talep edin
- Engellilik Savunmanlığı Kaynak Birimi (Disability Advocate Resource Unit) www.daru.org.au adresini ziyaret edin
- internet üzerinden <https://disabilityadvocacyfinder.dss.gov.au/disability/ndap/> adresini ziyaret edin ya da
- disabilityadvocacy@dss.gov.au adresine bir e-posta gönderin ya da
- 1800 242 636 numaralı telefondan Carers Victoria Advisory Line'ı (Victoria Bakıcı Danışma Hattı) arayın

NDIS'İN KULLANDIĞI DİLİ ANLAYALIM

Erişim Talep Formu (Access Request Form-ARF)

NDIA'in kişilerin katılımcı olmaya uygun olup olmadığını belirleyebilmesi için doldurulan form.

Kapasite Geliştirme (Capacity Building)

Katılımcıların herhangi bir aktiviteyi gerçekleştirme ve sürdürme yeteneklerini geliştirmesine yardımcı olan destekler.

Seçim ve Kontrol (Choice and Control)

Katılımcı, kendisi için neyin önemli olduğu hakkında NDIA'ye bilgi verme ve ihtiyacı olan destekleri nasıl almak istediğine dair karar verme hakkına sahiptir

Desteğin sürekliliği (Continuity of support)

Bazı kişiler řu ana kadar devlet tarafından finanse edilen uzman engellilik desteği almalarına rağmen NDIS için uygun olmayabilirler. Bu kişilere NDIS programının uygulanmaya başlamadan önce elde ettikleri sonuçlarla benzer sonuçlar elde etmeleri konusunda yardım edilecektir

Yazışma Vekili (Correspondence Nominee)

Katılımcı adına NDIA'den bilgi ve bildirim alabilen kişi.

Resmî Destekler (Formal supports)

Katılımcıların rezerve etmesi ve ödemesini yapması gereken destekler.

Hedefler (Goals)

Hedefler bir NDIS Planının temelini oluşturur. Katılımcılar için önemli, makul, gerekli ve iyi dşnlmş olmaları gerekir.

Aynı destekler (In Kind)

NDIA, eyaletler ve bölgelerle yapılan iki taraflı düzenlemeler uyarınca, eyaletler tarafından önceden denmiş olan bazı destekleri katılımcıya birkaç farklı hizmet şeklinde sunar.

Gayriresmî Destekler (Informal supports)

Katılımcıların aile, arkadaş ve komşuları gibi etrafındaki insanlardan aldığı destekler.

Bilgi, Bağlantılar ve Kapasite Geliştirme (Information, Linkages and Capacity Building 'ILC')

NDIS katılımcılarına yardım eden destek ve hizmetleri ifade eder. Örneğin ders çalışma veya spor yapma gibi toplum içinde mevcut olan destekler. Teşhis önerileri, akran desteği, beceri geliştirme ve eğitim gibi yardımların sağlanması yoluyla bireysel kapasite gelişimi. Bir katılımcının bulunduğu yerel bölgedeki ana akım destekler ve toplumsal desteklerin erişimine yardımcı olmak.

Yerel Alan Koordinatörü (Local Area Coordinator-LAC)

Katılımcı olmayanlar da dahil olmak üzere engelli insanlara yardım etmek için NDIA ile ortak çalışır. NDIS'in dahilinde ve haricinde aldıkları destekleri koordine etmeleri konusunda engelli insanlara yardım etmek için NDIA ile ortak çalışır. LAC'nin rolü katılımcıların planlarını yazmalarına ve yönetmelerine yardımcı olmak ve katılımcıların yerel hizmet ve desteklere erişimini sağlamaktır.

Ana akım hizmetler

Sağlık, ruh sağlığı, eğitim, adalet, konut, ocuk koruma ve istihdam hizmetleri gibi Avustralya halkına hizmet veren hükümet sistemleri.

Ulusal Engellilik Sigorta Acentesi (National Disability Insurance Agency-NDIA)

NDIS'in uygulanmasından ve yönetiminden sorumlu ajans.

ULUSAL ENGELLİLİK SİGORTASI PROGRAMI (National Disability Insurance Scheme-NDIS)

Engelliler için hizmet ve destek sağlayan sigorta planı.

NDIS Planı (NDIS Plan)

Katılımcının hedeflerinin ve ihtiyaçlarının ve NDIS tarafından onaylanmış makul ve gerekli desteklerin belirlendiği, katılımcıyla yapılan yazılı anlaşma. Her katılımcının kişiye özel bireysel bir planı vardır.

NDIS Planlamacısı (NDIS Planner)

Bir NDIS planı tasarlamak için katılımcıların, velilerin veya vekillerin görüştüğü NDIS personeli.

NDIS kayıtlı hizmet sağlayıcıları (NDIS registered service providers)

Bir NDIS katılımcısına destek veya ürün sağlayan NDIS kayıtlı kişi veya kuruluş. Bu kuruluşlar, kalifikasyon, onay alma, onaylanmış desteklerin sağlanmasında yeterli seviyede deneyim ve kapasite sahibi olma gibi şartları karşılamalıdır. Daha fazla bilgi için NDIS My Place Portal'daki (NDIS İnternet Portalım) listeye bakabilirsiniz.

Vekil (Nominee)

Bir katılımcı başka birisinin kendi adına hareket etmesini istediğinde ya da gerektiğinde bir vekil tayin edilir. Eğer halihazırda bir vesalet düzenlemesi varsa, yetki ve sorumlulukları benzer olduğundan vasiinin aynı zamanda katılımcının vekili de olması beklenilir.

İki tür vekil vardır. Bakınız: Planlama Vekili ve Yazışma Vekili

Katılımcı (Participant)

NDIA'ye başarılı bir şekilde geçiş yapan ve bir NDIS planına kabul edilen engelli kişi.

Planlama Vekili (Plan Nominee)

Katılımcının planı ve finansmanı ile ilgili adeta bir katılımcıymış gibi her şeyi yapabilecek kişi

Makul ve gerekli (Reasonable and Necessary)

NDIS, kişinin normal bir yaşam sürdürmesine ve hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmak için engelliliklerine ilişkin makul ve gerekli destekleri sağlar.

Kendi Başına Fon Yönetimi (Self Management Funding)

Katılımcılar NDIS fonlarının bir kısmını veya tamamını alırlar. Katılımcılar verilen desteklerin ödemelerini kendileri yönetir ve hizmet sağlayıcılarına doğrudan ödeme yaparlar.

Hizmet Anlaşması (Service agreement)

Katılımcı ile seçtikleri hizmet sağlayıcıları arasında yapılan sözleşme.

Hizmet/Destek Rezervasyonu (Service booking)

Hizmet/Destek rezervasyonu, bir katılımcının NDIS planı dahilinde finanse edilen destekleri sağlamak için hizmet/destek sağlayıcısına onları seçtiğini belirtir. Katılımcının NDIS fonlarını seçtikleri sağlayıcıya yönlendirilmek üzere güvence altına alır.

Kısa süreli konaklama yardımı (Short Term Accommodation Assistance-STAA)

Kısa süreli bakım evlerinde sağlanan kısa süreli dinlenme için kullanılan yeni isim.

Engellilik Seviyesi Yüksek Olanlara Yönelik Yerleşke (Specialist Disability Accommodation-SDA)

Özel konut çözümleri gerektiren, gereksinimleri ileri seviyede olan insanlar için kalacak yer.

Destek Koordinasyonu (Support Coordination)

Bir katılımcının planını anlaması, uygulaması ve kullanması için gereken becerileri geliştirme konusunda yardım. Destek koordinatörleri katılımcıların ilişkilerini idame ettirebilmeleri, hizmet sunum işlerini idare ettirebilmeleri, daha bağımsız bir yaşam sürebilmeleri ve topluma dahil yaşayabilmeleri konularındaki kapasitelerini arttırmak için verilen desteklerin çeşitliliğini sağlamak üzere katılımcılarla birlikte çalışır.

Destekli Bağımsız Yaşam (Supported Independent Living-SIL)

Günlük yaşama dahil işlerde ve daha bağımsız bir yaşam sağlayacak becerilerin gelişimi için destek çalışanları tarafından sağlanan hizmetler.

Yardımcı Destek Elemanı (Support Worker)

Engelli bir kişiye kişisel, fiziksel ve duygusal destek sağlayan ücretli bir kişi. Duş almak, giyinmek ve yemek yemek konusunda yardımcı olabilir, gezi ve sosyal faaliyetlerde yardımcı olabilir veya yeni beceriler geliştirmede yardımcı olabilir.

YARDIM ALABİLECEĞİNİZ YERLER

Carers Victoria

Bakıcıları temsil eder, destekler ve onlar için savunmanlık yapar.

Kaynaklara erişim, öneri, danışmanlık, eğitim forumları, bakıcı destek grupları, internet forumları, haberler ve etkinlikler hakkında bilgi verebilir.

Telefon 1800 242 636

www.carersvictoria.org.au

Ulusal Engellilik Sigorta Ajansı (National Disability Insurance Agency-NDIA)

NDIS'in uygulanmasından sorumlu ajans.

Telefon 1800 800 110

www.ndis.gov.au

Carergateway

Bakıcıları destekleme amaçlı bilgi ve kaynak içeren internet/telefon hizmeti.

Bakıcıların yerel destek servislerine bağlanmasına yardımcı olacak bir servis bulucu içerir.

Telefon 1800 422 737

www.carergateway.gov.au

Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Department of Social Services-DSS)

Bakıcılara finansman hizmetleri sağlayan Federal hükümet bakanlığı.

Telefon 1300 653 227

www.dss.gov.au/disability-and-carers/carers

Kamu Savunma Dairesi (Office of the Public Advocate 'OPA')

Victoria eyaleti içinde yerleşik engelli kişilerin hak ve çıkarlarını koruyan ve destekleyen, bağımsız ve yasal bir kuruluştur.

Victoria eyaleti dahilinde engellilerin kaldığı bir tesisin, özel huzur evinin ya da bir ruh sağlık merkezinin bir OPA müfettişi (Community Visitor) tarafından teftiş edilmesini istiyorsanız OPA'in Danışma Servis'i ile iletişim kurun.

Telefon 1300 309 337 İş Saatleri Haricinde 1300 309 337
TTY 1300 305 612 www.publicadvocate.vic.gov.au

Victoria Engellileri Savunma Birliği (Victorian Advocacy League for Individuals with Disability -VALID)

Sistemsel ve bireysel savunmanlık, engelli insanlar için akran desteği ve savunmanlık eğitimi sağlar. Aileler için atölye çalışmaları ve toplantılar düzenler.

NDIS Yardım Hattı 1800 655 570 www.valid.org.au

Genç Engelliler İçin Savunmanlık Servisi (Youth Disability Advocacy Service-YDAS)

12 - 25 yaş arasındaki gençlere savunmanlık ve bu konuda eğitim ve kaynak sağlar, ayrıca onlara destek sunar ve onlar için faaliyetler düzenler.

Telefon 0467 763 155 www.yacvic.org.au/ydas

İPUÇLARI VE ÖNERİLER

- Bakmakla yükümlü olduğunuz kişinin hedefleri ile ilgili açık ve net olun ve bunları planda belirtin.
- Her şeyi belgeleyin.
- Kişisel desteklerin ne zaman ve nerede gerekli olduğunu gösteren, günlük aktivitelerden oluşan bir günlük tutun.
- LAC'nize ve destek koordinatörünüze sorular sorun. Bu şekilde bir planda neyin gerekli olduğunu anladığınızdan ve LAC'nizin ve destek koordinatörünüzün katılımcının ihtiyaçlarının neler olduğunu ve onu desteklemek için nelere ihtiyacınız olduğunu anladığından emin olabilirsiniz.
- Fikir ve tavsiye alışverişinde bulunmak ve sizin gibi bu yola yeni çıkmış benzer kişilerle konuşmak için bile olsa bir bakıcı destek grubuna katılın.
- Durumunuz sizi çok zorluyorsa, Carers Victoria'dan veya diğer destek hizmetlerinden yardım isteyin.

Bu eserin telif hakkı vardır. 1968 Telif Hakkı Yasası kapsamında izin verilen kullanım dışında, diğer tüm hakları saklıdır.

Carers Victoria, Victoria Sağlık ve İnsan Hizmetleri Bakanlığından ve Avustralya Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından finanse edilmektedir.

Carers Victoria, tüm bireylerin ve bakım durumlarının kendilerine has olduğunu kabul eder. Her bireye saygı duyulması gerektiğine ve deneyimlerine, duygularına ve inançlarına değer verilmesi gerektiğine inanıyoruz. Carers Victoria'nın amacı size destek olmaktır.

Carers Victoria

Level 1, 37 Albert Street
Footscray VIC 3011

PO Box 2204 Footscray VIC 3011

T 03 9396 9500 F 03 9396 9555

Carer Advisory Line 1800 242 636

E reception@carersvictoria.org.au

www.carersvictoria.org.au

© Carers Victoria Inc. 2019